

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра громадського здоров'я з лікарсько - трудовою експертизою

СИЛАБУС

Проектна діяльність в галузі охорони здоров'я

Обов'язкова компонента

освітньо-професійна програма
рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність

Громадське здоров'я
другий (магістерський)
22 «Охорона здоров'я»
229 «Громадське здоров'я»

кваліфікація освітня

магістр громадського здоров'я

форма навчання

денна

Курс та семестр вивчення
навчальної дисципліни

курс –II
семестр – III

Полтава – 2024

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Бєлікова Інна Володимирівна канд. мед.наук, доцент закладу вищої освіти</i>
Профайл викладача	https://soc-med.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	+38 0532 6
E-mail	i.byelikova@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://soc-med.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Дисципліна складається з одного модуля – 3 кредитів ЄКТС (90 годин): лекції – 10 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 60 год; Дисципліна є обов'язковою компонентою ОПП Громадське здоров'я. Вид контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Шановні здобувачі освіти!

Опанування освітньою компонентою проходитиме на нашій кафедрі, яка розміщується на базі поліклінічного відділення КП «4-та міська клінічна лікарня Полтавської Міської Ради» (м.Полтава, пр.Залізний, 17) і має свою сторінку на сайті ПДМУ – <https://soc-med.pdmu.edu.ua/>.

При вивченні дисципліни ми передбачаємо партнерську взаємодію: роботу в дружній, креативній, відкритій до конструктивної критики команді.

Освітній процес організований відповідно до Положення про заочну форму навчання ПДМУ (<https://drive.google.com/file/d/1e8ra8Fi73OwTilKJ6pUaTN1Ep6OgjXAB/view>) та передбачає роботу у сесійний та міжсесійний періоди.

Всі учасники освітнього процесу дотримуються принципів академічної доброчесності. Загальні засади, цінності, принципи та норми академічної доброчесності, політика і процедури забезпечення визначені «Кодексом академічної доброчесності»

(https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/w06zPTIU3h58RxfeqTTwy7bSS9MTIfSDrxtHezK6.pdf?_ga=2.14937590.1521394657.1630681136).

«Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти та співробітників» (https://www.pdmu.edu.ua/storage/sections_nv/docs_links/Sj670MBVmC9qGVuTmHU8k9ZGKuX3DlzIwRNr8pBu.pdf) встановлює норми та правила академічної доброчесності при виконанні письмових робіт.

Також, при вивченні освітньої компоненти передбачається, що усі завдання, мають бути виконані у встановлені терміни.

При вивченні дисципліни ми пропонуємо долучитися до неформальної освіти на освітніх платформах ЦГЗ, НСЗУ, Prometheus.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається у порядку, визначеному у Положенні про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті
https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjrewYFvL.pdf

Анотація до дисципліни:

Проектна діяльність – конструктивна і продуктивна діяльність особистості, спрямована на розв'язання життєво значущої проблеми, досягнення кінцевого результату в процесі цілепокладання, планування і здійснення проекту. Проектна діяльність в галузі охорони здоров'я сприяє просвітницькій роботі серед населення різних вікових категорій, соціального статусу та гендеру щодо збереження здоров'я, збільшення тривалості життя населення та його активного довголіття.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні принципи організації проектної діяльності щодо збереження здоров'я населення.

Пререквізити і постреквізити навчальної:

Пререквізити Вивчення освітньої компоненти ґрунтується на знаннях отриманих здобувачами освіти на таких навчальних дисциплінах: Іноземна мова професійного спрямування; Інформатизація в системі громадського здоров'я; Правове забезпечення громадського здоров'я; Громадське здоров'я (Модуль 1. Модуль 2.); Менеджмент та лідерство в системі громадського здоров'я; Оцінка та забезпечення безпеки навколишнього середовища, праці та харчових продуктів.

Постреквізити: Знання, уміння і навички, здобуті під час вивчення даної компоненти, необхідні будуть при проходженні практики, написанні кваліфікаційної роботи магістра, подальшого професійного зростання.

Метою дисципліни є: Набуття здобувачами освіти компетентностей в організації та управління проектами, оволодіння навичками практичної діяльності щодо управління проектною діяльністю в галузі охорони здоров'я. Набуття навиків роботи в колективі.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна.

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетенції	Спеціальні (фахові) компетенції
ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	СК 1. Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.
ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	СК 2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній
ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	

<p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 11. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 14. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p>	<p>ситуації.</p> <p>СК 3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.</p> <p>СК 6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів.</p> <p>СК 7. Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу.</p> <p>СК 8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>СК 9. Здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я.</p> <p>СК 10. Здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні.</p> <p>СК 11. Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я.</p>
---	---

Програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна:

ПРН 11. Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.

ПРН 12. Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї.

ПРН 15. Розширювати розуміння засад сфери громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня та реалізовувати заходи спрямовані на розвиток кадрового потенціалу в тому числі вільно володіючих англійською мовою.

ПРН 16. Здійснювати наставництво та сприяти безперервному професійному розвитку фахівців з громадського здоров'я.

ПРН 17. Виконувати управлінські функції та організовувати надання якісних послуг у сфері громадського здоров'я.

ПРН 18. Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення.

ПРН 20. Визначати та аргументувати перспективні напрями власної наукової роботи.

ПРН 22. Знати та практично використовувати у своїй діяльності принципи і норми вітчизняного та міжнародного права з питань громадського здоров'я.

Програма дисципліни

Тематичний план лекцій

№	Тема	К-ть годин
1	Основи проєктної діяльності. Історія розвитку. Класифікація проєктної діяльності: наукова; виховна. Місія проєктів. Фактори успішного впровадження проєктної діяльності. Основні елементи проєктного менеджменту: мета, завдання, ресурси, час. Життєвий цикл проєкту.	2
2	Планування проєкту Визначення мета та завдань. Оцінка часових рамок. Бюджет проєкту. Команда проєкту. Складання заявки на проєктну участь. Диаграма Ганта.	2
3	Управління проєктом: Інструменти проєктної діяльності; Паспорт проєкту. Особливості проведення PEST-аналізу, складання матриці Ейзенхауера. Роль SWOT-аналізу, матриці влади / інтересів. Метод SMART. Контроль в рамках проєкту та його види. Критерії успіху. Оцінка виконання індикаторів. Складання підсумкових звітів. Аналіз позитивних та негативних сторін.	2
4	Управління ризиками проєкту. Ідентифікація ризиків. Розробка стратегії управління ризиками. Моніторинг і контроль ризиків.	2
5	Комунікація в рамках проєкту. Значення комунікацій. Стратегії ефективної комунікації. Управління командою проєкту: ролі та відповідальність. Вирішення конфліктів і мотивація команди.	2
	Разом	10

Тематичний план практичних занять

№	Тема	К-ть годин
1	Проектна діяльність . Види проєктів. Розробка проєкту. Місія та візія проєкту. Формування команди проєкту. Документація проєкту для участі у конкурсах. Складання бюджету проєкту. Картування стейкхолдерів. Проєктні індикатори.	2
2	Планування проєкту Визначення мета та завдань. Оцінка часових рамок. Бюджет проєкту. Команда проєкту. Складання заявки на проєктну	2

	участь. Робота зі стейкхолдерами проєкту. Діаграма Ганта.	
3	Маркетингова стратегія в процесі координації ідеї проєкту. Маркетинг у галузі охорони здоров'я. Основні категорії маркетингу. Маркетингові стратегії. Ринок медичних послуг та послуг громадського здоров'я. Послуги в громадському здоров'ї. Джерела інформації. Дослідження в галузі.	2
4	Управління проєктом та його командою. Менеджмент якістю проєкту. Управління роботами за проєктом. Управління ризиками проєкта. Ідентифікація та аналіз ризиків. Методи управління ризиками. Управління ресурсами проєкту. Підбір та управління командою проєкту. Управління проєктними ризиками. Управління комунікаціями проєкту.	2
5	Комунікація в рамках проєкту. Значення комунікацій. Стратегії ефективної комунікації. Управління командою проєкту: ролі та відповідальність. Вирішення конфліктів і мотивація команди.	2
6	Робота зі стейкхолдерами проєкту. Аналіз зацікавлених сторін проєкту. Складання карти стейкхолдерів. Урядові та неурядові організації.	2
7	Тренінгова діяльність у рамках проєктів. Теоретичні основи тренінгової діяльності. Мета тренінгу. Структура та зміст тренінгового заняття. Принципи та правила фосилізації. Основні характеристики тренера. Залучення амбасадорів здоров'я.	2
8	Моніторинг та оцінювання в проєктній діяльності Зміст понять „моніторинг” та «оцінювання». Процедура моніторингу проєктів. Сутність та види оцінки проєктів. Оцінка потреб певної цільової групи.	2
9	Завершення проєкту та оцінка успіху Критерії успіху. Оцінка виконання індикаторів. Складання підсумкових звітів. Аналіз позитивних та негативних сторін. Поняття «Результативність» та «Ефективність». Моделі оцінювання результатів	2
10	Захист проєкту (залік)	2
	Всього	20

Тематичний план самостійної роботи

№	Тема	К-ть годин
	Підготовка до аудиторних занять	20
	Підготовка проєкту	28
	Опрацювання тем на платформі e-Aristo:	12
	Життєвий цикл проєкту Етапи життєвого циклу проєкту: ініціація, планування, виконання, моніторинг, завершення.	6
	Індикатори проєктів Проєктні індикатори (мета, ресурси, очікувані ефекти, ризики). Класифікація індикаторів. Дорожня карта (діаграма Ганта).	6

	PEST-аналізу, складання матриці Ейзенхауера. Роль SWOT-аналізу. Метод SMART. Критерії добору індикаторів.	
	Всього	60

Індивідуальна робота.

1. Розробка проєкту та його презентація за заданою проблемою в громадському здоров'ї
2. Визначення ефективності проєктної діяльності
3. Скласти загальну схему процесу управління проєктною діяльністю в медичній установі.

! Тематика індивідуального завдання узгоджується з викладачем під час першого заняття. Виконуються письмово або у форматі PowerPoint (за згодою).

Перелік питань для самоконтролю

1. Виникнення проєктування як технології.
2. Підходи до класифікації проєктів. Типи проєктів за характером домінуючої діяльності, предметнозмістовними галузями, кількістю учасників та характером контактів у проєкті, тривалістю виконання, характером координації проєктів.
3. Сутність мікро- та макропроєктів.
4. Складові паспорту проєкту.
5. Структурні одиниці проєкту.
6. Стейкхолдери та партнери проєкту.
7. Індикатори проєкту. Оцінка індикаторів проєкту SMART
8. Суть SWOT – аналізу проєкту
9. Суть PEST – аналізу проєкту
10. Джерела інформації для визначення актуальності проєкту.
11. Особливості роботи в різних цільових аудиторіях.
12. Застосування методики SWOT-аналізу в проєктній діяльності
13. Види діяльності на кожному етапі проєкту. Управління діяльністю на кожному етапі проєкту.
14. Фасилітація. Рівні взаємодії. Рефлексивне управління. Опосередкований контроль.
15. Проблемна ситуація. Алгоритм рішення проблемних ситуацій.
16. Суть моніторингу та оцінювання проєкту.
17. Контроль та види контролю проєктами.
18. Види комунікацій. Канали комунікацій.
19. Інтерактивне навчання. Групова взаємодія. Етапи впровадження групової взаємодії. Робота в парах, трійках, четвірках. Підходи до створення мікрогрупи. Розподіл ролей у групі.
20. Логіко-структурна матриця проєкту
21. Педагогічні функції методу проєктів.
22. Методологія управління ризиками проєкту.
23. Карта стейкхолдерів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

Система поточного та підсумкового контролю

У сесійний період на кожному практичному занятті студент обов'язково отримує оцінку. Критерії оцінювання зазначені в Положенні про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в полтавському державному медичному університеті https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/6Tdcp23hyEkS7hqbJXdxyJVvURg4ZBljhCLVpOoU.pdf

Результати навчальних досягнень здобувачів освіти під час міжсесійного періоду визначаються автоматично у вигляді «склав/не склав» платформою e-Aristo і є обов'язковою умовою для допуску до підсумкового контролю.

На останньому занятті викладач проводить розрахунок середньої оцінки поточної успішності студента потім проводить конвертацію балів. Здобувачі освіти, які не набрали мінімальну кількість балів (3,0) дисципліна не зараховується.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – **200 балів**, мінімальна – **122 бали**.

Методи навчання

- лекції проблемного характеру;
- міні-лекції;
- робота в малих групах;
- мозковий штурм;
- кейс-метод;
- презентації;
- метод проектної роботи;
- метод Дельфі;
- проблемно-пошуковий метод

Методи контролю

Усний контроль, перевірка проектів, самоконтроль, сумативний контроль.

Методичне забезпечення

1. Силабус дисципліни
2. Мультимедійні презентації лекцій.
3. Кейси завдань.
4. Контент платформи e-Aristo

Рекомендована література

Основи управління проектами / пер. з англ. Я. Машико. — Харків : Вид-во «Ранок» :

Рекомендована література

1. Основи управління проектами / пер. з англ. Я. Машико. — Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2020. — 272 с.
2. Управління проектами. Навчальний посібник. К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2017.– 464с. Режим доступу електронний

ресурс

https://www.researchgate.net/publication/324704189_Upravlinna_proektami_navcalnij_posibnik

Додаткова література

1. Зінченко О.А. Пономаренко Л.Р. Особливості проектного менеджменту в закладах охорони здоров'я// Випуск 18. 2018, с. 123-126. Режим доступу: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/18_2018_ukr/22.pdf
2. Я. М. Деренська Аспекти впровадження проектно-орієнтованого управління в діяльність закладів охорони здоров'я / Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут» № 21 (2022): DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.21.2022.254841>
3. Практичний посібник з адвокації для організацій громадянського суспільства (ОГС) та організацій пацієнтів/Програма розвитку ООН в Україні. – О. Надута-Скринник. – К., 2022. – 107 с. https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/practical-guide-advocacy-csos-patient-organisations?fbclid=IwAR1VjAAb_ayO6_RBnzVMQRbWL8LjQSD0gpv1T7ZLp9MUuqidVtBOP4yXyds
4. Фактори ризику неінфекційних захворювань в Україні у 2019 році. Короткий огляд результатів дослідження STEPS, поетапного підходу ВООЗ до епідеміологічного нагляду за факторами ризику НІЗ (STEPwise approach to noncommunicable disease risk factor surveillance) та порівняння з іншими вибраними країнами. https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0004/469174/Risk-factors-NCD-Ukraine-summary-ukr.pdf
5. Посібник щодо міжнародного медичного партнерства: як покращити систему охорони здоров'я в Україні/ МОЗ України // https://moz.gov.ua/storage/uploads/a01eec50-6d25-48bc-8db8-f90f9895ed4a/Foundational_Guide_for_Twinning_Partnerships_UKR3.pdf

Інформаційні ресурси

- Проєкти ЦГЗ - <https://phc.org.ua/pro-centr/proekti>
- Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
- Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
- Київський міжнародний інститут соціології <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=768&page>
- Сторінка проєкту «Діємо для здоров'я» - <https://www.facebook.com/actforhealth.in.ua>
- Спільний ресурс ЦГЗ МОЗ України та проєкту «Діємо для здоров'я» щодо діабету 2-го типу - <https://diabetes-site.phc.org.ua/>
- STEPS - <https://is.gd/Q0PC5p>
- GATS - <https://is.gd/Op5JeG>
- HBSC - <https://is.gd/G6WbJb>
- ESPAD - <https://is.gd/Z5eMfN>

Розробник: доц. Інна Белікова

Силабус розроблений за участю Ніни ДУРДИКУЛИЄВОЇ – в.о. головного лікаря КП «Полтавський обласний центр громадського здоров'я Полтавської обласної ради»